

Sygn. akt III KK 339/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 października 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski (przewodniczący)

SSN Krzysztof Cesarz (sprawozdawca)

SSN Roman Sądej

Protokolant Łukasz Biernacki

w sprawie A. P.

w przedmiocie wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 20 października 2015 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego

od wyroku Sądu Okręgowego w G.

z dnia 23 lipca 2015 r., utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w G.

z dnia 17 marca 2015 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok w części utrzymującej
rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w G. zawarte w pkt III części
dyspozytywnej wyroku tego Sądu i w tym zakresie przekazuje
sprawę Sądowi Okręgowemu w G. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy, wyrokiem łącznym z dnia 17 marca 2015 r., w pkt III części dyspozytywnej, na podstawie art. 86 § 1 k.k. i 91 § 2 k.k. wymierzył A. P. karę łączną roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności, powstałą z połączenia kar orzeczonych w wyrokach:

- 1) w sprawie K 17/11 Sądu Rejonowego w B., z dnia 28 grudnia 2011 r. za przestępstwo z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnione w dniu 28 marca 2010 r., za które wymierzono 6 miesięcy pozbawienia wolności, za przestępstwa z art. 217 § 1 k.k. popełnione w dniu 28 marca 2010 r. za które przy zastosowaniu art. 91 § 1 k.k. wymierzono 6 miesięcy pozbawienia wolności i za przestępstwa z art. 216 § 1 k.k. popełnione w dniu 28 marca 2010 r., za które przy zastosowaniu art. 91 § 1 k.k. wymierzono 8 miesięcy ograniczenia wolności, a następnie orzeczono karę łączną roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat, zaś na podstawie art. 71 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1 i 3 k.k. wymierzono grzywnę w wysokości 50 stawek dziennych,
- 2) w sprawie K 500/13 Sądu Rejonowego w G. z dnia 26 września 2013 r. za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. i 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełnione w dniu 5 sierpnia 2011 r., za które wymierzono 10 miesięcy pozbawienia wolności.

Wyrokiem z dnia 23 lipca 2015 r., sygn. akt Ka 577/15, Sąd Okręgowy w G. po rozpoznaniu apelacji obrońcy w części dotyczącej rozstrzygnięcia zawartego w pkt III wyroku Sądu Rejonowego, zarzucającej obrazę art. 7 k.p.k. oraz błąd w ustaleniach faktycznych przez wadliwe ustalenie prognozy kryminologicznej co do skazanego i, w efekcie, bezpodstawne zaniechanie warunkowego zawieszenia kary łącznej pozbawienia wolności, przez co doszło do obrazy art. 89 § 1 k.k., utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Kasację na korzyść skazanego od wyroku Sądu Okręgowego w części utrzymującej rozstrzygnięcie zawarte w pkt III wyroku Sądu Rejonowego złożył Prokurator Generalny, zarzucając „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego procesowego - art. 433 § 1 k.p.k. oraz art. 440 k.p.k., polegające na przeprowadzeniu wadliwej kontroli odwoławczej i utrzymaniu w mocy rażąco niesprawiedliwego rozstrzygnięcia zawartego w punkcie III wyroku łącznego Sądu Rejonowego w G. z dnia 17 marca 2015 r., sygn. akt K 1148/14 pomimo tego, że było ono dotknięte rażącym i mającym istotny wpływ na treść

orzeczenia naruszeniem przepisów prawa karnego materialnego - art. 4 § 1 k.k., polegającym na zastosowaniu przez sąd ustawy obowiązującej w dacie orzekania i orzeczeniu wobec oskarżonego, na podstawie art. 89 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 2 k.k. kary łącznej pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, pomimo iż jedna z kar jednostkowych, wymierzona skazanemu na podstawie orzeczeń podlegających łączeniu, orzeczona została z warunkowym zawieszeniem jej wykonania i nie zarządzono wykonania tej kary, a w dacie popełnienia przez oskarżonego przypisanego mu przestępstwa obowiązywała ustawa dla niego względniejsza, wykluczająca możliwość orzeczenia w zaistniałej sytuacji kary łącznej bezwzględnego pozbawienia wolności”.

Skarżący się wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna, przeto mogła być w całości uwzględniona na posiedzeniu (art. 535 § 5 k.p.k.). Sąd Rejonowy w G. mimo niepowołania w pkt III jako podstawy rozstrzygnięcia również art. 89 § 1a k.k., w rzeczywistości zastosował ten przepis, chociaż nie był do tego uprawniony. Wprawdzie art. 89 § 1a został dodany do Kodeksu Karnego ustawą z dnia 5 listopada 2009 r., ale weszła ona w życie dopiero w dniu 8 czerwca 2010 r. (Dz. U. Nr 206, poz. 1589). W myśl art. 4 § 1 k.k. jeżeli w czasie orzekania obowiązuje ustawa inna niż w czasie popełnienia przestępstwa, stosuje się ustawę dawną, jeżeli jest względniejsza dla sprawcy. Wszystkie przestępstwa wymienione wyżej w pkt. 1, objęte wyrokiem w sprawie K 17/11 Sądu Rejonowego w B., a następnie punktem III wyroku łącznego, zostały dokonane przed 8 czerwca 2010 r. Dlatego do tych przestępstw nie było możliwe zastosowanie art. 89 § 1a k.k., który wówczas nie obowiązywał. Należało zastosować ustawę dawną, czyli art. 89 § 1 k.k. i warunkowo zawiesić wykonanie kary łącznej, o co wnosił obrońca w apelacji, albo zaniechać orzeczenia kary łącznej obejmującej skazania wyrokiem w sprawie K 17/11 i w sprawie K 500/13 Sądu Rejonowego w G. Sąd ten dopiero po wydaniu wyroku łącznego dostrzegł, że dopuścił się obrazy art. 4 § 1 k.k., czemu dał wyraz w uzasadnieniu. Sąd odwoławczy jednak z rażącym naruszeniem art. 433 § 1 k.p.k. (w brzmieniu od 1 lipca 2015 r.) w zw. z art. 440 k.p.k. nie skorygował wyroku Sądu

meriti, po czym również w swoim uzasadnieniu zasygnalizował przeoczenie zaistniałego uchybienia. Oba Sądy akceptowały więc stanowisko wyrażone w uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2013 r., I KZP 13/13 (OSNKW 2013, z.12, poz. 100), podzielone przez niniejszy skład Sądu, że normy wynikające m.in. z art. 89 § 1 i 89 § 1a k.k. mają charakter materialno-prawny, wobec czego należy do nich odnosić reguły intertemporalne zawarte w art. 4 § 1 k.k., co jednak nie znalazło odzwierciedlenia w rozstrzygnięciach Sądów: Rejonowego i Okręgowego.

Dlatego uwzględniono kasację. Ponownie rozpoznając sprawę Sąd odwoławczy będzie miał na uwadze wyrażone wyżej zapatrywania prawne.